

FLORA¹⁹
THEATRE
FESTIVAL
OLOMOUC

19

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ

DIVADELNÍ FLORA – SO 16/5/2015

TA STARÁ KRYSA

Máloco potěší tolik, jako zažít na jevištích Flory, tolik let navštěvovaného a obdivovaného festivalu, Marka Piačka, slovenského skladatele, dirigenta a organizátora hudebních událostí. Mnohokrát jsem nejen v jeho domovské Žilině přihlížel Piačkovým divokým nápadům, které dokázal vždy s grácií dotáhnout do grandiózního finále.

Tentokrát s dětmi, které během práce s autorem možná poprvé poznaly, že chodit do lidušky nemusí být jen totální nuda a procvičování stupnic. Že se mohou potkat i s velmi avantgardním uměním a jeho netradičním трактовáním.

Když se Claus Peymann a Hermann Beil setkali na Huspeninové louce, neřešili žádné banality. Nýbrž klíčové otázky dneška, zejména palčivé otázky divadelní tvorby. Ty řeší třeba i vedení Divadla Na zábradlí (jakkoli je z Brna), vedení Divadla na cucky nebo možná i Marek Piaček.

Upřímně, nikdo z nás by si nenechal namalovat portrét. Doufám. Rozhodně ne od mladého umělce, protože mladí umělci se podporovat nemají. Ti, kteří si ho namalovat nechali, například jeden nejmenovaný herec, tak jistě učinili čistě z uměleckých důvodů. A stejně se mu to vymstí.

Flora je stará divadelní láska. A ta nerezaví. A žlutkové věnečky mám náhodou rád.

Vojtěch Varyš

PROGRAM

SO 16

14:00 Divadlo na cucky / Wurmova 7
POHÁDKA NA CUCKY

Divadlo na cucky

17:00 S-Cube
SNIPER'S LAKE
Spitfire Company

19:30 Konvikt / atrium
ORFEUS
Ensemble Damian

21:15 Konvikt / parkán
ANIMAL EXITUS
Spitfire Company

22:30 Konvikt / šapitó
DJ RENÉ

MEZI INKUBÁTOREM A PEEP SHOW

Po prvním festivalovém uvedení inscenace **ANIMAL EXITUS** jsme hovořili s prokřehlými tanečnicemi ze Spitfire Company Markétou Jandovou a Barborou Látalovou i uměleckým šéfem Petrem Boháčem. K odhalení, v čem byla repríza „mrazivější“ a „teplejší“ než obvykle, došlo na Konviktu v sálu.

Zaujal mě text a jeho interpretace naživo do sluchátek.

Petr Boháč: Původně jsme hráli můj text. Moc se mi nelíbil a nakonec jsme se uchýlili zpátky k úvahám Julie Kristevy a k improvizaci. Na premiéru nám to namluvil Jiří Štrébl a pouštělo se to s CD-éčka. Celé nám to přišlo vzdálené, takový „šváb v hlavě“ dalo by se říct, nikdo moc nevěděl, co s tím, a tak jsem se do toho interestoval. Když čtu, tak se potom dostanu často do deprese, uvědomím si, že nemám rád lidi. Teď jsem v olomouckém **ANIMAL EXITUS** ve fázi vyjednávání.

Když jste zavřené v „krabici“, uvědomujete si nějak plynutí textu kolem vás?

Bára Látalová: Podvědomě s tím hrajeme, ale vědomě určitě ne. Víme, že pod tím, co vnitřně kvádru žijeme, běží nějaký obsah čtený Petrem. Do jakého textu se strefujeme, nevíme. Já jsem ráda, že ho neslyším, protože by mi to osobně překáželo.

PB: Pokaždé je to jinak. Jak jsem říkal, je to improvizace. Záleží, jaký má představený rytmus. Dneska to bylo „zmrzlé“, fakt byla zima. Zvolil jsem volnější přístup a odděloval jedno slovo od druhého. Byla větší příležitost si užívat juxtapozici

toho, co se odehrává na jevišti a co říkám. Dneska byl **ANIMAL EXITUS** poprvé venku, což bylo novum, a mohl jsem sledovat, co se s ním děje. V Ponci máme hudbu. Tady se používala velmi jemně až neslyšitelně. Myslím, že to změnilo prožívání nás všech a že si holky uvědomily, jak je to uvnitř oddělený svět a v podstatě velmi osamělý a smutný.

V čem vaše dnešní „promrznutí“ změnilo charakter inscenace?

BL: Já ještě nevím.

Markéta Jandová: Je to zvláštní. Obvykle mi bývá zima z toho, jak to hrajeme. Dneska jsem se zimou klepala o to víc.

V originální verzi máte publikum všude kolem sebe, nejen v půlkruhu. Cítili jste nějaký rozdíl?

MJ: Já si právě myslím, že se chodili dívat i z druhé strany.

BL: Myslím, že byli všude.

PB: Ale jo. Mnozí se odvážili a přišli se podívat také zezadu.

BL: V divadle neustále cítím frontálnost, která je daná institucí. Možná je to tím, že když diváci přichází na **ANIMAL EXITUS**, tak první vidí řady židlí na elevaci a hned si na ně sedají. V Olomouci

nic takového nebylo, lidí stáli a přirozeněji začali korzovat. Na parkáně nebyly zdi, které by něco omezovaly. V tomto to bylo pro mě „přesahovější“. Vnímala jsem to i v případě, kdy jsme ve dne zkoušeli a koukali na nás náhodní kolemjdoucí z parku nahoru. Když jsem vylezla na „kokon“, tu naši kostku, cítila jsem mnohem více pozornosti. Viděli nás i z pod hradeb, bylo to mnohem lepší než v limitovaném divadelním prostoru.

MJ: Já jsem všechny kolem vnímala o dost intenzivněji.

Dovedete si představit ještě nějaký další prostor mimo Divadlo Ponec nebo outdoor, kde byste chtěli **ANIMAL EXITUS uvést?**

PB: Doufáme, že to budeme hrát v muzeích a výstavních prostorách. Láká nás Veletřzní palác a jednáme o působení. Byla by to svým způsobem architektura v architektuře. S Bárou jsme se o tom už bavili, že když se vrátí Miřenka z New Yorku, vezme tady Markétu a připravíme inscenační verzi číslo tři. Do krabice za holkami zavřeme deset až dvacet diváků. Zruší se tím divácké voyerství a bude to intenzivnější. Kůže na kůži. Kdosi nám řekl, že je **ANIMAL EXITUS** něco mezi inkubátorem a peep show, s čímž se maximálně ztotožňuji. Máme syté barvy, zároveň téma porodu.

Myslíte, že by se diváci svlékli, aby jim s vámi v kostce bylo lépe?

PB: To by mohlo být velmi zajímavé.

BL: Nahota by byla vstupenka.

PB: Kdyby nám vyšel, Báro, tenhle koncept, tak bychom se určitě objevili i v newyorské MoMA. Dvacet nahých Američanů by bylo super.

Tak já se taky svléknou.

*Za rozhovor děkuje
Martin Nahý Macháček*

PETR BOHÁČ

Režisér, dramaturg a choreograf. Spoluzakladatel a umělecký vedoucí souboru Spitfire Company. Jeho inscenace byly oceněny prestižními cenami, jako jsou Herald Angel Award, a nominace na Total Theatre Award z edinburského Fringe za One Step Before the Fall nebo Cenou za výjimečný výkon z Fringe festivalu Praha za inscenaci Hlas Anne Frankové.

BARBORA LÁTALOVÁ

je absolventkou Konzervatoře Duncan Centre v Praze. V roce 2003 se stala členkou mezinárodního divadelního souboru Nie. Mimo interpretaci a tvorbu choreografií se věnuje také pedagogické činnosti. Pravidelně učí taneční a pohybovou výchovu na základních školách v rámci projektu Tanec školám.

MARKÉTA JANDOVÁ

Absolventka Taneční konzervatoře hl. města Prahy. Studentka choreografie na HAMU. Účastní se tanečních seminářů a workshopů, např. s Natašou Novotnou, Stankou Vlčekovou, Jiřím Pokorným, Václavem Kunešem, Lenkou Vágnerovou nebo Akram Khamem.

KOUPIT SE PŘECE DÁ KAŽDÝ

Na prknech Divadla na cucky vznikla zajímavá, ač ne zcela dotažená inscenace podle stejnojmenného textu německého dramatika Tankreda Dorsta **FERNANDO KRAPP MI NAPSAL TENTO DOPIS**. Pět herců, dvě židle, jeden dopis a otázka – dá se láska koupit?

V duchu povídky Miguela de Unamuna, jehož předlohou se Dorst inspiroval při napsání své hry, je inscenace pojmána z perspektivy Julie (Pavla Dostálová). Ta je „provádána“ bohatému Fernandu Krapovi proto, aby se její otec (Tomáš Uher) dostal z dluhů, do kterých ho uvrhl jeho alkoholismus – tento aspekt však dramaturgicko-režijní koncepce vynechává, není jasné, zda záměrně či jen pro neprecizní čtení textu. Juliin otec je obecně nepropracovanou postavou, která klouže po povrchu.

Dalším motivem, který tvůrci nevyužili, je evidentní „prošpikování“ celé hry bezpočtem narážek na světovou literaturu. Julie, Juan, Othello, „život jako v románě“, altán plný knih... Jediným ukazatelem na literaturu jsou dvě knihy, „Ema“ a „Nora“, ve kterých si Julie čte. Není to málo, když Krapp nechce, aby z něj Julie dělala Othella, když je Juan tak rafinovaný mileneček? Inscenátoři naopak pracovali se symbolikou ledu a střeptů, která byla příjemně nedoslovená a jejíž výklad byl ponechán divákově inteligenci a vnímavosti.

Celkem častá jsou zcizování, kterými se inscenátoři snaží jen odkomentovat emotivnost textu. Tím ale bohužel vyznívají inkriminované

pasáže téměř hluše. Představení Divadla na cucky stojí celé na slově a na ilustrování textu bez „přidané hodnoty“. To není výtka, pouze otázka vkusu. Inscenaci by však prospěl větší nadhled a humor pro odlehčení. Drásající emoce diváka brzy unaví.

Škoda však je, že si každá postava vede svou bez toho, aby se na sebe významy nabalovaly. Tím se ztrácí gradace a ze hry se stává spíš přehlídka postav než vztahů mezi nimi. Zatímco hrabě Juan je patetický bolestín par excellence (co na něm může Julii proboha přitahovat?) a doktoři jsou zcela nevyložená a bez názoru, Fernando Krapp (Zdeněk Vévoda) je postavou pevnou, sebejistou a herecky dobře uchopenou. Stejně tak Julie, až na občasné sklouznutí k hysterii.

Ne zcela objasněné však zůstalo, v čem je **FERNANDO KRAPP MI NAPSAL TENTO DOPIS** pro tvůrčí tým aktuální. Jestli jde o ideál romantické lásky za každou cenu či o možnost vydobýt si mocí věrnost a lásku.

Podle slov Ivo Krobota: „Divadlo může být leccjaké, hlavně to nesmí být nuda.“ **FERNANDO KRAPP** zůstává takto bohužel na půli cesty. Nebýt herecky zvládnutých postav (Fernando, Julie) a posledního obrazu, kde se organicky a výtvarně působivě spájí společná minulost a štěstí se současnou neútešnou realitou, došla by inscenace sotva do čtvrtiny.

Barbora Chovancová

ANKETA

Co pro vás znamená ticho?

Terka: Vesmír.

Bohumil: Většinou něco příjemného, odpočinek, relaxaci.

Hana: Pro mě vlastně všechno.

Soňa: Pro mě je to pokoj, je to stav, kdy můžu zastavit myšlenky a můžu přijít na něco jiného.

Radan: (9 sekund ticha) Tohle.

TO ICH V ZUŠKE NENAUČIA

Zájsť si na koncert do Musikvereinu ako sestry z RITTER, DENE, VOSS? Radšej na 2'16" A POL – VESMÍRNA ODYSEA, kde nad vyprázdnenou a sterilnou rutinou víťazí originalita, spontánnosť a náhoda. V netypickom orchestri sa totiž stretli žilinské deti a interpreti zo Slovenskej filharmónie. Za projektom stojí Marek Piaček, jeden z osamelých vlkov slovenskej experimentálnej klasickej hudby, ktorí sa dal na prácu s dnešnými deťmi. Chválabohu za to!

Dominika Široká: Takýto výborný koncert sa dnes len tak nevidí. Mohli by ste o ňom porozprávať najlepšie zoširoka?

Marek Piaček: V 2'16" a POL – VESMÍRNA ODYSEA nešlo len o jedno predstavenie. Bol to v prvom rade dlhodobý projekt, ktorý vznikol v kultúrnom centre Stanica Žilina–Záriečie. Pôvodne to bola séria rôznych workshopov, ktorá sa venovala divadlu, scénografii, fotografii a neskôr aj hudbe. Za tri-štyri roky sa z toho sformoval orchester, ktorý ste mohli vidieť dnes. Napríklad malú Neli, ktorá dnes „spievala“ Mozarta, si pamätám ešte ako päťročnú, ako na workshope hrala vŕtačku. Deti nám pri tom projekte stihli vyrásť.

DŠ: Malo z toho už od začiatku vzniknúť predstavenie?

MP: Nie, až neskôr prišiel nápad urobiť z toho operu. Deti si ju však prakticky vymysleli samé. So všetkými hororovými motívami. Ja som k tomu ešte neskôr napísal pár hudobných motívov.

DŠ: V inscenácií vychádzate od klasických skladateľov až po avantgardistov. Snažili ste sa deťom predstaviť hudobnú históriu?

MP: Hej, chceli sme ich počas skúšok aj učiť. Púšťali sme im veľkolepé symfonické diela ako napríklad Mahlerovu 3. symfóniu alebo Stravinského Svätenie jari. Niektoré „motívčeky“ sa neskôr dostali aj do inscenácie, ktoré sa tam mohli objaviť len vďaka filharmonikom. Väčšina z detí sú totiž začiatočníci.

DŠ: Ako fungovalo toto stretnutie začiatočníkov a profesionálov?

MP: Veľmi dobre. V 2'16" a POL – VESMÍRNA ODYSEA totiž vystupujú práve tí hudobníci, ktorí viedli spomínané workshopy s účinkujúcimi deťmi.

z účinkujúcich dievčatiek, ktoré vo videu plakalo.)

Dievčatko: Marek, povedz ako vznikol ten názov.

MP: Hrali sme vtedy Schubertovho. Tak mluvil Zarathustra, no väčšina ľudí to pozná skratka ako Kubrickovu „Vesmírnú odyseu“. A ten zvyšok? Snažili sme sa prísť na čo najnáročnejšiu virtuóznú skladbu, ktorú by sme potom zahráli. Nakoniec to nebol ani Bach ani Mozart, ale rozhodli sme sa pre Johna Cagea a jeho skladbu 4'33" (pozn. red. Cage vo svojom výstupe po dobu štyroch minút a tridsiatich troch sekúnd sedí pred klavirom bez toho, že by na ňom zahrál jediný tón). Povedali sme si, že keď ide o deti, tak polčas postačí. Tak vznikol 2'16" a pol.

DŠ: Myslíte, že by deti nezvládli byť ticho plné štyri minúty?

MP: Zvládli by ste?

Dievčatko: Nie, ani za nič!

MP: Na druhú stranu treba uznať, že po tej šiestej-siedmej repríze sa nám to ticho čoraz väčšmi darí.

DŠ: Hlavne je na tom super, že sa deti zoznámia s avantgardným prístupom ku klasickej hudbe.

MP: Veď práve, to ich na ZUŠ-ke nikto nenaučí.

DŠ: Hovoríte, že to boli deti, kto prišiel s tými hororami. Aj vy ich pozeráte?

MP: Musím sa priznať, že ani nie. Asi len tie Polanskeho, ako napríklad Ples upírov, keď to má nejaký nadhľad.

DŠ: Na záver ešte jedna vec. Chceli by ste niekedy do vesmíru?

MP: Áno, ale len jednorázovo na Mars a už sa nevrátiť späť.

MAREK PIAČEK

pôsobí na slovenskej scéne ako experimentálny hudobný interpret-flautista, skladateľ, člen dua Mio-Mio. Je členom hudobných telies ako Veni ensemble alebo Požož Sentimentál. Venuje sa tvorbe filmovej hudby k dokumentom Petra Kerekesa ale hlavne multimediálnym projektom. Z popu ho zaujíma hlavne techno.

(Do rozhovoru mi suverénne vstupuje jedno

Za rozhovor ďakuje
Dominika Široká

TISÍC A JEDNA FLORA

PŘÍBĚH VOJTY VARYŠE

Začalo to před sedmi lety, když mi do Polska zavolał Martin Bernátek, abych měsíc nato jel kamsi do Olomouce na nějakou Divadelní Floru a psal o tom do snad Rozrazilu (onlajn). Pamatuju si, jak mi po prvním večeru bylo tak špatně, že jsem místo klávesnice v redakci obtěžoval ředitele Moravského divadla (od té doby se jich už vícero vystřídal), aby mi půjčil klíče od své toalety.

Od té doby jsem nevynechal jediný ročník; většinou se motal kolem zpravodaje a psal o Floře, sem tam i mluvil, do nejruznějších periodik, médií, tiskovin, rádií a podobných pakáren.

Zážitků a setkání bylo mnoho, na některé se hůř zapomíná; první setkání s Miřenkou Čechovou, toho ročníku skotačící v ledové kašně, i první rozhovor s Dušanem Pařízkem, který mne tehdy nevýslovně zklamal, neb se projevil jako starý konzervativce. Jeřabinky u Kuděje, kontušovky u Moritze a rána ve Vertigu. Společné oslavy narozenin s Aničkou Petrželkovou ve festivalovém stanu. Tanec.

Nebo situace, kdy jsme se spřátelili se slovenskými kolegy – někteří z nich se mezitím stali slavnými – a vyvinuli námět moderní opery, jejíž hrdinka, prestižní rozhlasová kritička, se musí přeorientovat na taneční divadlo poté, co si vypíchne oči při procházce lesní houštinou. Tou lesní houštinou nás vedl Honza Žůrek, který nás nalákal na skvělou procházku kdesi na okraji Olomouce s tím, že v místní výborné hospodě si pak dáme znamenitý oběd. Ta hospoda, pokud ovšem kdy fungovala, byla už dávno zavřená.

City, prostupující nad festivalovým ránem člověka emočně rozklíženého divadelními zážitky a nervově rozkolísaného prací pro média, nesly také své ovoce. Člověk přemítá, jak se za ta léta změnila Flora, jak se změnilo české divadlo, jak se změnil on sám a lidi kolem něj –, a každoročně mě těší, že se nejen setkávám se (dnes už) starými známými, ale také, že festival je plný mladých lidí. To už mě v mém věku dokáže dojmout.

Vojtěch Varyš

FERNANDO...

CHTĚLA BYCH SE TĚ NA NĚCO ZEPTAT...

NEVYMYSELEL BYS DNESKA KOMIKS?

NE 17

10:00 Wurmova 7 / Freskový sál
WORKSHOP se Cécile da Costa

13:30 Divadlo na cucky / Wurmova 7
SPITFIRE COMPANY
debata se členy skupiny

16:30 S-Cube
HUNTING SEASON

Milan Tomášik je slovenský tanečník a choreograf, který sa po štúdiu na VŠMU v Bratislave či na vychýrenej bruselskej škole P.A.R.T.S. najnovšie usadil v slovinskej Ljublane. Práve tu vznikla tiež s päťcou tanečníkov jeho najnovšia tanečná inscenácia HUNTING SEASON, v ktorej rituál lovu premieňajú na dynamickú choreografiu. Nechajte sa i vy zasvätiť do umenia poľovačky, kde každý neopatrný krok odplaší prenasledovanú zver. Môže sa to hodiť. Aj keď už dávno nežijeme ako lovci a zberači, v každom z nás však stále žije kus predátora. (doši)

19:00 Moravské divadlo

KOREKCE

VerTeDance

Soubor VerTeDance se na Floře nepředstavuje poprvé, festivaloví diváci měli možnost zhlédnout například inscenace Canis Lupus

(2008) nebo Simulatne Bande (2013). Tentokrát uvedou KOREKCI v režii Jiřího Havelky, která byla minulý rok ověřena hned třemi cenami: stala se Taneční inscenací roku 2014, dostala Cenu Divadelních novin (za tanec, choreografii a režii) a Cenu za světelný design. Projekt KOREKCE ukazuje naši neschopnost se jakkoli rozhodnout ve světě nepřeborných možností a nastoluje otázku, zda nás neomezený výběr osvobozuje, nebo spoutává. (brk)

21:00 Konvikt / šapitó
KREVETY Á LA INDIGO
Spitfire Company

Kaviareň uprostred lesa, v ktorej podávajú vychýrenú špecialitu: KREVETY Á LA INDIGO. Režisérka a choreografka Miřenka Čechová sa pri príprave inscenácie nechala inšpirovať tým najlepším, čo svet Francúzi priniesli: šansónmi, gurmánstvom a hlavne... surrealizmom! Na javisku necháva vzkriesiť štyri slávne surrealistické umelkyne, Mayu Deren, Toyen, Elizabeth Lee a Joyce Mansour. Nie však hocijako, ale ako krevety, z ktorých miestny kuchár pripravuje svoju lahôdku. Ako zábavný dnes môže byť surrealizmus na javisku, uvidíme už zajtra večer v divadle na Konvikte, kde sa bude predstavenie podávať ako festivalový dezert. (doši)

22:00 Konvikt / šapitó
Bunny klub

WWW.DIVADELNIFLORA.CZ > WWW.FACEBOOK.COM/DIVADELNIFLORA > WWW.TWITTER.COM/DIVADELNIFLORA

šéfredaktor: Dominika Šířoká, **redakce:** Barbora Chovancová, Barbora Křížová, Martin Macháček, Tereza Tylová,
korektury: Petr Pláteník, **sazba:** Zdeněk Vévoda, **foto:** Lukáš Horký, Ondřej Hruška,
email redakce: zpravodaj19divadelniflora@gmail.com
tisk: Tiskárna ČD, Nerudova 1, Olomouc, tel. 972 741 204, **email:** tiskarna@zc.cd.cz

pořadatel

hlavní partner

za podpory

MINISTERSTVO
KULTURY

partneři

Olomoucký kraj

hlavní mediální partner

Česká televize
Televizní studio Ostrava